

Zwrot składek z OFE do ZUS

W związku ze zgłaszanymi zapytaniami ubezpieczonych - członków otwartych funduszy emerytalnych (OFE) dotyczącymi zwrotów pojedynczych składek z ich rachunków OFE, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Departament Ubezpieczeń i Składek uprzejmie wyjaśnia.

Zwroty składek za poszczególne okresy rozliczeniowe z rachunków członków OFE do ZUS wynikają z realizacji przepisów ustawy z 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 34, poz. 189 z późn. zm.). Artykuł 100a tej ustawy mówi, że otwarty fundusz jest zobowiązany do zwrotu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nienależnie otrzymanej składki.

W przypadku stwierdzenia, że kwota składek przekazanych jest wyższa od kwot składek należnych dla każdego roku rozliczeniowego, do OFE przekazywane są komunikaty o nadpłaconych składkach i odsetkach.

Kwotę składki ustala się przez umorzenie jednostek rozrachunkowych uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę oraz nienależnie otrzymane odsetki określone przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych. Natomiast zwrotu nienależnie otrzymanej składki dokonuje się poprzez potrącenia ze składek przekazywanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartego funduszu.

Zwrot składek i odsetek z otwartego funduszu emerytalnego może nastąpić m.in. w przypadku, gdy:

- Płatnik składek złoży korekty dokumentów rozliczeniowych, w których wykaże mniejszą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – po terminie przekazania składek do OFE w oparciu o wcześniejsze dokumenty rozliczeniowe. W takiej sytuacji wycofanie całych składek bądź ich części pozwala dostosować kwoty składek w OFE do aktualnych podstaw wymiaru;
- Płatnik składek skoryguje termin przekazywania dokumentów rozliczeniowych i płatniczych. W przypadkach, gdy przekazywanie dokumentów rozliczeniowych i płatniczych odbywało się po upływie zadeklarowanego terminu – naliczane były odsetki płatnika. Odsetki te były następnie przekazywane do OFE. Korekta terminu składania dokumentów przez płatnika może skutkować dezaktualizacją odsetek

- Na skutek wystąpienia nieprawidłowości przekazano na rachunek ubezpieczonego w OFE składki od podstawy składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe przekraczającej kwotę rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, tj. trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej. Problem ten dotyczy w szczególności ubezpieczonych zatrudnionych u wielu płatników. Składki i związane z nimi odsetki przekraczające roczne maksimum podlegają wycofaniu z OFE.

Artykuł 191 ust. 1 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych nakłada na otwarte fundusze emerytalne obowiązek przesyłania każdemu członkowi funduszu, w regularnych odstępach czasu, nie rzadziej jednak niż co 12 miesięcy, pisemnej informacji m.in. o środkach znajdujących się na rachunku członka, terminach dokonanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe.

W związku z powyższym, jeśli ubezpieczony zostanie poinformowany przez OFE o zwrocie składki za dany okres rozliczeniowy do ZUS, powinien w pierwszej kolejności sprawdzić, czy zwrot był rzeczywiście zasadny, tj. czy otwarty fundusz otrzymał składkę nienależnie. W tym celu należy porównać dane dotyczące kwot składek otrzymane z OFE z danymi o składkach, wykazanymi w informacjach przekazanych ubezpieczonemu przez płatnika, np. na formularzu ZUS RMUA „Raport miesięczny dla osoby ubezpieczonej” (zgodnie z art. 41 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 z późn. zm., płatnik składek ma bowiem obowiązek przekazywać ubezpieczonemu informację, w której podawana jest m.in. wysokość podstawy wymiaru oraz składki na ubezpieczenie emerytalne, z podziałem na składki finansowane przez ubezpieczonego i składki finansowane przez płatnika składek). Znając kwotę podstawy wymiaru składki za dany okres rozliczeniowy można określić kwotę składki podlegającej przekazaniu do OFE - wynosi ona 7,3% podstawy wymiaru składki (art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Pamiętać przy tym należy, że jeśli w trakcie danego roku zarobki ubezpieczonego przekroczyły kwotę trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (o której mowa była wyżej) - nie są odprowadzane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od nadwyżki ponad tę kwotę (art. 19 ust. 1 ustawy

z 13 października 1998 r.). Składka należna OFE stanowi część składki na ubezpieczenie emerytalne i w związku z tym w miesiącach, w których składka na ww. ubezpieczenie nie jest odprowadzana z powodu przekroczenia granicznej kwoty przychodu określonej na dany rok kalendarzowy – nie może ona podlegać przekazaniu na rachunek OFE.

Niezależnie od powyższego, w przypadku wątpliwości co do zasadności zwrotu kwot składek przekazanych do OFE oraz zwróconych do ZUS, ubezpieczony może zwrócić się o wyjaśnienia do ZUS – najlepiej na piśmie skierowanym do jednostki ZUS właściwej ze względu na miejsce zamieszkania.